

Ο περί της Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμος του 2002 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 183(Ι) του 2002

Ο ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΝΟΜΟΣ

Για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο—

«Οδηγία (ΕΟΚ) αριθ. 93/7 του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 1993 σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους» (ΕΕ αριθ. L 074 της 27.3.1993, σ. 74).

«Οδηγία (ΕΚ) αριθ. 96/100 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997 που τροποποιεί το παράρτημα της Οδηγίας 93/7/ΕΟΚ σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους» (ΕΕ αριθ. L 060 της 1.3.1997 σ. 59).

«Οδηγία (ΕΚ) αριθ. 2001/38 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001, για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/7/ ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους» (ΕΕ αριθ. L 187 της 10.7.2001 σ. 43).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι—ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επιστροφής των Πολιτιστικών των Αγαθών Νόμος του 2002. Συνοπτικός τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο—

Ερμηνεία.

"αιτούν κράτος μέλος " σημαίνει το κράτος μέλος από το έδαφος του οποίου έχει απομακρυνθεί παράνομα το πολιτιστικό αγαθό-

"αρμόδια αρχή" σημαίνει την αρχή που ορίζεται βάσει του άρθρου 4 του περί Εξαγωγής των Πολιτιστικών Αγαθών Νόμου του 2002. 182(Ι) του 2002.

"Αρμόδια Κεντρική Αρχή" σημαίνει το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων όπως καθορίζεται στο άρθρο 3.

"Δικαστήριο" σημαίνει το Επαρχιακό Δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου έχει βρεθεί ή πιστεύει η Αρμόδια Κεντρική Αρχή ότι βρίσκεται το αγαθό.

"δημόσια συλλογή" σημαίνει συλλογή που αποτελεί ιδιοκτησία κράτους μέλους, τοπικής ή περιφερειακής αρχής κράτους μέλους ή οργανισμού εδρεύοντος στο έδαφος κράτους μέλους και που χαρακτηρίζεται ως δημόσια σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους, ο δε οργανισμός αποτελεί ιδιοκτησία κράτους μέλους ή χρηματοδοτείται σε σημαντικό βαθμό από αυτό το κράτος μέλος ή από μια τοπική ή περιφερειακή αρχή.

"επιστροφή" σημαίνει την υλική επαναφορά του πολιτιστικού αγαθού στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους.

"κάτοχος" σημαίνει το πρόσωπο που έχει τη φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για λογαριασμό τρίτου-

"κράτος μέλος" σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης-

"κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση" σημαίνει το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους.

"παράνομα απομακρυνθέν από το έδαφος κράτους μέλους" σημαίνει το πολιτιστικό αγαθό που—

(α) Απεμακρύνθη από το έδαφος κράτους μέλους κατά παράβαση των κανόνων του σχετικά με την προστασία των εθνικών θησαυρών ή κατά παράβαση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1992 σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΕ L 395 της 31.12.1992, σ.1), ή

(β) δεν επεστράφη μετά την παρέλευση της προθεσμίας για μια νόμιμη προσωρινή απομάκρυνση κατά παράβαση ενός από τους όρους της προσωρινής αυτής απομάκρυνσης·

"πολιτιστικό αγαθό" σημαίνει ένα αγαθό το οποίο, πριν ή μετά την παράνομη απομάκρυνσή του από το έδαφος κράτους μέλους, έχει χαρακτηριστεί ως "εθνικός θησαυρός καλλιτεχνικής ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας" κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας ή των εθνικών διοικητικών διαδικασιών κατά την έννοια του άρθρου 30 της Συνθήκης, και—

Παράρτημα.

(α) Το οποίο ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα, ή

(β) αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα δημόσιων συλλογών απαριθμούμενων στους καταλόγους των μουσείων, των αρχείων και των ταμείων συντήρησης των βιβλιοθηκών των κρατών μελών, ή

(γ) ανήκει στους καταλόγους εκκλησιαστικών ιδρυμάτων·

"νομέας" σημαίνει το πρόσωπο που έχει τη φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για ίδιο λογαριασμό·

"Συνθήκη" σημαίνει την Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πεδίο εφαρμογής.
182(Ι) του 2002.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου θα διαβάζονται και θα ερμηνεύονται μαζί με τις διατάξεις του περί Εξαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών Νόμου του 2002, και είναι ειδικές και υπερισχύουν οποιωνδήποτε διατάξεων του περί

Κεφ. 31.
48 του 1964
32 του 1973
92(Ι) του 1995
4(Ι) του 1996
33(Ι) του 1997.

Αρχαιοτήτων Νόμου και οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθεσίας οι οποίες ρυθμίζουν θέματα τα οποία ρυθμίζονται από τον παρόντα Νόμο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ—ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ

Αρμόδια
Κεντρική Αρχή.

4.—(α) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ως Αρμόδια Κεντρική Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζεται το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

(β) Η Αρμόδια Κεντρική Αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται με βάση τον παρόντα Νόμο οφείλει να διαβουλευέται με τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας στην αρμοδιότητα των οποίων εμπίπτει το πολιτιστικό αγαθό.

(γ) Η Αρμόδια Κεντρική Αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται με βάση τον παρόντα Νόμο, μπορεί να ζητήσει από οποιοδήποτε λειτουργό κρατικής υπηρεσίας ή οργανισμό δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου καθώς και από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο τις απόψεις ή τις εξειδικευμένες γνώσεις του, σε συγκεκριμένο θέμα όπου μπορεί να κριθούν χρήσιμες ή αναγκαίες για το έργο της.

Εξουσίες Αρμόδιας
Κεντρικής Αρχής.

5. Η Αρμόδια Κεντρική Αρχή έχει εξουσία όπως—

(α) Αναζητεί κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος κράτους μέλους, συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος του κράτους μέλους και να εξακριβώνει την ταυτότητα του νομέα ή/και του κατόχου,

(β) κοινοποιεί στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, τυχόν ανακάλυψη πολιτιστικού αγαθού στη Δημοκρατία, το οποίο εύλογα πιστεύει ότι απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους,

(γ) παρέχει κάθε δυνατή διευκόλυνση στις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους για να εξακριβώσουν αν αγαθό το οποίο ανακαλύφθηκε στη Δημοκρατία είναι πολιτιστικό αγαθό, υπό τον όρο ότι η εξακρίβωση πραγματοποιείται εντός διμήνου από την κοινοποίηση που προβλέπει η παράγραφος (β) του παρόντος άρθρου:

Νοείται, ότι εάν η εξακρίβωση δε γίνει εντός της ταχθείσας προθεσμίας, οι παράγραφοι (δ) και (ε) κατωτέρω δεν τυγχάνουν εφαρμογής·

(δ) λαμβάνει σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα αναγκαία μέτρα για την υλική συντήρηση αγαθού, το οποίο μετά από έρευνα διαπιστώνεται ότι είναι πολιτιστικό αγαθό,

(ε) καταχωρεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο αιτήσεις με βάση το άρθρο 6 για να εμποδίσει, κάθε πράξη διαφυγής πολιτιστικού αγαθού από τη διαδικασία επιστροφής του,

(στ) απευθύνει αίτηση προς τα κράτη μέλη—

(i) για την αναζήτηση συγκεκριμένου πολιτιστικού αγαθού που έχει απομακρυνθεί παράνομα από τη Δημοκρατία,

(ii) τη διακρίβωση της ταυτότητας του νομέα ή/και του κατόχου του, και

(iii) παρέχει κάθε πληροφορία χρήσιμη για τη διευκόλυνση της έρευνας,

(ζ) πιστοποιεί στο κράτος μέλος, το οποίο γνωστοποίησε στην Αρμόδια Κεντρική Αρχή, την ύπαρξη στο έδαφος του, του αγαθού που πιστεύεται ότι έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος της Δημοκρατίας, κατά πόσο το εν λόγω αγαθό αποτελεί πολιτιστικό αγαθό και κατά πόσο έχει απομακρυνθεί παράνομα από τη Δημοκρατία·

(η) προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την προώθηση της κατάλληλης δικαστικής διαδικασίας εναντίον του νομέα και ελλείψει νομέα κατά του κατόχου, με αίτημα την επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από τη Δημοκρατία·

(θ) άνευ επηρεασμού των προνοιών του άρθρου 5, μεσολαβεί μεταξύ του νομέα και /ή του κατόχου και του αιτούντος κράτους μέλους για την επιστροφή πολιτιστικού αγαθού με τη διαδικασία της διαιτησίας, εάν το αιτούν κράτος μέλος και ο νομέας ή ο κάτοχος δώσουν τη ρητή συγκατάθεση τους:

Νοείται ότι η διαιτησία διενεργείται σύμφωνα με τον εκάστοτε σε ισχύ περί Διαιτησίας Νόμο.

6.—(1) Τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου (2), σε περίπτωση αίτησης από κράτος μέλος, η Αρμόδια Κεντρική Αρχή—

(α) Αναζητεί συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό, το οποίο έχει παράνομα απομακρυνθεί από την επικράτεια του κράτους μέλους, και

(β) προβαίνει στα κατάλληλα διαβήματα για τον εντοπισμό του κατόχου ή του νομέα.

(2) Η Αρμόδια Κεντρική Αρχή δε δεσμεύεται να ενεργήσει σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) ανωτέρω, εκτός εάν η Αίτηση περιέχει όλες τις

Κεφ. 4.

Καθήκοντα
Αρμόδιας
Κεντρικής Αρχής.

πληροφορίες οι οποίες θα διευκολύνουν την έρευνα και ειδικότερα, πληροφορίες με αναφορά στον πραγματικό ή υποτιθέμενο χώρο που βρίσκεται το αντικείμενο.

(3) Η Αρμόδια Κεντρική Αρχή κοινοποιεί στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σε ποιο μέρος της Δημοκρατίας βρέθηκε το πολιτιστικό αγαθό και κατά πόσο αυτό ήταν το αποτέλεσμα έρευνας που έγινε σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) ή όχι και κατά πόσο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύει ότι αυτό έχει παράνομα μετακινηθεί από την επικράτεια του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται.

(4) Τα έξοδα στα οποία προβαίνει η Αρμόδια Κεντρική Αρχή για την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την υλική συντήρηση του πολιτιστικού αγαθού, καταβάλλονται από το κράτος μέλος, το οποίο υπέβαλε αίτηση αναφορικά με το αντικείμενο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) ή, σε περίπτωση που δεν υποβλήθηκε αίτηση, το κράτος μέλος, το οποίο, αφού ενημερώθηκε με βάση τις πρόνοιες του εδαφίου (3) αναφορικά με το αντικείμενο, αναζήτησε την επιστροφή του είτε μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 ή άλλως πως.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ—ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εξουσίες
Δικαστηρίου.

7.—(1) Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου Νόμου, Δικαστήριο έχει εξουσία να εκδίδει διατάγματα για εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 5.

(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), το Δικαστήριο, μετά από Αίτηση της Αρμόδιας Κεντρικής Αρχής, δύναται να εκδίδει διατάγματα—

(α) Για να εξουσιοδοτήσει την έρευνα που προβλέπεται στο στην παράγραφο (γ) του άρθρου 5·

(β) για να εξουσιοδοτήσει την υλική συντήρηση ενός αντικειμένου, το οποίο μετά από έρευνα έχει διαπιστωθεί ότι είναι πολιτιστικό αγαθό·

(γ) για να εμποδιστεί πράξη διαφυγής όπως προβλέπεται στην παράγραφο (ε) του άρθρου 5.

(3) Η Αίτηση για έκδοση διατάγματος γίνεται άνευ κλήσεως (ex-parte) και υποστηρίζεται από ένορκη δήλωση.

(4) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), κατά την έκδοση διαταγμάτων, το Δικαστήριο μπορεί να εξουσιοδοτεί λειτουργό της Αρμόδιας Κεντρικής Αρχής—

(α) Να θέσει υπό την κατοχή του το πολιτιστικό αγαθό και /ή,

(β) να παραδώσει το πολιτιστικό αγαθό για φύλαξη σε πρόσωπο ή ίδρυμα το οποίο περιγράφεται στο διάταγμα.

Διατάγματα εισόδου
και έρευνας.

8.—(1) Σε αίτηση για έκδοση διατάγματος για την κατοχή ή την παράδοση προς φύλαξη πολιτιστικού αγαθού, το Δικαστήριο μπορεί να εκδίδει και διατάγματα εισόδου και έρευνας.

(2) Το Δικαστήριο εκδίδει διάταγμα εισόδου και έρευνας μόνο αφού ικανοποιηθεί ότι—

(α) Το πολιτιστικό αγαθό έχει παράνομα μετακινηθεί από την επικράτεια κράτους μέλους,

(β) η Αρμόδια Κεντρική Αρχή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι αυτό βρίσκεται σε χώρο ο οποίος εξειδικεύεται στην αίτηση, και

(γ) η είσοδος στο χώρο δεν επετράπη.